Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 36 (522). Неділя, дня 8. вересня 1929. Рік XI.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Živnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ
За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інститут 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

До ремесла і промислу!

Фреквенція в наших середних школах і учительських семинарах зменшується з року на рік. Селянство бачить, що середна школа, по довгих і коштовних студіях, не дає абсольвентам хліба і вони, особливо менш спосібні, стають тягарем для рідні. Так само і абсольвенти учительських семинарів не дістають посад по наших селах, але на Поморі, Білоруси, в Конґресівці ітд. і то по довгім вичікуванню. Там наші учительки і учителі — зовсім пропадають для нашого народу, виходячи заміж за чужинців, чи женячись з чужинками.

Тому то і не можна дивуватись, що селяне скорше до ремісничих і практичних шкіл радіб посилати своїх дітей. І це явище зовсім зрозуміле і корисне. До середних шкіл повинна йти тільки найспосібніща молодіж, яка колись на рідній землі, серед невідрадних обставин, — зуміє пробиватись через життя з користю для свойого народа, працюючи для нього. Менше, або й зовсім неспосібна до умової праці молодіж, повинна шукати хліба в ремеслі і промислі. Тому то що-раз то частійше підносяться голоси, які домагаються фахових шкіл для нашої молоді. Ставлено ті домагання часто на зборах і анкетах „Рідної Школи“.

Та фахового шкільництва не можна витрясти з рукава. Треба на це великих вкладів грошевих і відповідно приготованого учительського персоналу. На жаль, у нас в тій справі дотепер майже нічо не зробилося, ледви чи і плян якийсь є, щоб це зреалізувати. Бодай дотепер „Рідна Школа“ не проявила в тім напрямі замало діяльности, займаючись передовсім школами народними і середними.

З того мертвого місця треба конче рушити справу фахового шкільництва, і тому зі всіх сторін підносяться домагання, щоб „Рідна Школа“ приступила до пляновоі акції розбудови фахового шкільництва. І треба надіятись, що новобрана Головна Управа „Рідної Школи“ цю справу возьме під розвагу, покликуючи окрему комісію для фахового шкільництва і поручаючи їй ведення акції.

Але життя на місці не стоїть і не може чекати. Селянство шукає приміщення для своїх дітей в приватних ремісників, купців, в фахових школах чужих ітд. І от тут панує цілковитий хаос. Цей природний гін до фахової освіти не є реґульований, не є унятий в форми орґанізації. Люде одинцем шукають майстрів і находять не завжди відповідних; діти дізнають кривди, густо-часто сповняють службу наймитів, замість учитись ремесла — так, що ця наука у них на останнім пляні. Подекуди наші діти і винародовляються, маючи окруження чуже, яке осмішує віру чи народність хлопця. Взагалі, наша молодіж, що вчиться ремесла і промислу, без належної опіки під кожним оглядом.

Тому підносяться у нас голоси і то зовсім слушні, щоб, заким повстане у нас своє фахове шкільництво, розвинути опіку над ремісничою і промисловою молодіжею: вишукуванням відповідних майстрів, у яких можнаб примістити дитину до науки, а з другої сторони, вести реєстр тих дітей, яких батьки бажають віддати на науку. Крім цього, ремісничу молодіж треба приучувати до національної орґанізації, щоб її охоронити перед винародовленням. Як важна ця справа, знає кожний, котрий бачить, як на очах винародовлюються наші ремісники і промисловці.

Очевидно, ще цьою справою повинна занятись „Рідна Школа“, яка увійшлаб в порозуміння з нашими фаховими і промисловими орґанізаціями, як Тов. укр. ремісників „Зоря“, Тов. укр. купців ітд. і анальоґічними орґанізаціями по всіх місцевостях, які є осідком кружків „Рідної Школи“.

Так само важною є справа висилки нашої селянської молодіжи до науки ремесла і промислу за кордон. Є в нас люде, які радо далиб своїх дітей до перворядних заграничних майстрів чи шкіл, колиб знали, куди їм кинутись з цьою справою. Побут за кордоном уможлививби нашій молодіжи поширити свій горизонт і привикнути до ладу і дисципліни. З цьою справою вяжеться і питання приготовлення учительського персоналу до наших фахових шкіл. Молодці, якіб за кордоном одержали вищу фахову освіту, вже тим самим надавалиби на такі становища.

Також важною справою є рівномірне розміщення молодіжи по всіх фахах і вказання молодіжи на такі фахи, які тепер мають більший попит. От нпр. електротехніка супроти поступаючої електрифікації краю буде мати у нас, а вже й має великий попит, бо вже і наші села думають про електровні, електричні мотори ітд. Отже краще є віддати хлопця до науки електротехніки, ніж нпр. до шевця, бо шевський промисл нині в упадку через те, що фабрики обуви достарчають дешевший товар. Таких прикладів можнаб більше навести.

Як бачимо, фахова освіта нашої молодіжи до практичного звання є незвичайно великої ваги і тому вже тепер повинна розпочатись акція в тім напрямі. Рік шкільний вже розпочався і по фахових школах, але звичайно наші селяни віддають дітей до майстрів на науку що-йно з кінцем жовтня і з початком падолиста, коли робота в полі кінчиться. Є отже ще два місяці часу і за той час повинні ми знати, кілько молодіжи бажає приміститись в ремісників, купців і тд., і навідворот, хто з ремісників, купців і тд. принявби хлопців чи дівчат на науку і під якими умовами, т. є. за якою оплатою за науку і харч.

Ціла ця акція повинна бути ведена по вказівкам „Рідної Школи“, а колиб це з якихсь важних причин було неможливим, то Головна Управа „Рідної Школи“ зволить дати почин і покликати відповідну орґанізацію до життя. Це повинно статись можливо найскорше.

Х. Запоріжські Ігрища 7. і 8. вересня в Перемишлі.

Національна анемія.

Автор статті поміщеної в 32 ч. Українського Голосу, порушив дуже актуальну і болючу тему, а іменно: оборону наших західних окраїн перед винародовленням. Цим питанням вже не раз займалась українська преса, але ніхто не брав цього поважно. Українське громадянство було певне, що „не такий страшний чорт, як його малюють“, мовляв: коли нас на протязі століть не знищили, то нема страху й тепер.

Після такого самозаспокоєння, ми замикали очі на дійсний грізний стан, який витворився на наших західних окраїнах. Гірку правду пише автор, що треба спішитись з рятунком негайно, бо можуть витворитись такі обставини, що за місяць за два, вже буде пізно. І дійсно, національна недокровність так далеко зайшла, що наколи ми не зорґанізуємо помочі, коли будемо проволікати справу лікування то виснаженний орґанізм мусить загинути, а це що станеться з ними сьогодня може статись з нами всіми завтра.

Вже не тілько села положені на далеких західних окраїнах, терплять на національну недокровність. Наколиб ми хоч трохи зацікавились і зробили прогульку з Перемишля до Крамарівки, тоді ми на власні очі побачилиб, що всі села положені при цій дорозі, (а є їх 8) тяжко недомагають і нездужають. Майже в кожнім селі повстали косцюлки і охоронки, які поволі але вперто нищать український народний орґанізм. З кожним роком, „тихо без гомону“ гинуть українські душі і зменшується стан нашого посідання. В де-яких селах, положених на полудне і полуд. захід, були спроби заснувати читальні Просвіти і зосередити там національно-освідомляючу працю села, але за браком одиниць якіб провадили працю, такі читальні ставали звичайною хатою, де збирались люде покурити, а молодь аби забавитись і цим обмежувалась вся „праця“ читальні. Це є доказом, що не кожна читальня в силі виконати свою культурно-національну роботу, а тим більш, бути заборолом перед бурунами чужого моря.

Одиноким заборолом, одинокою твердинею, що стримує наступ ворожих сил на наших західних окраїнах — була і є церков! Але останніми часами показалось, що і церков — цей корабель при старих вітрилах, та при бурі, а ще до цього при сварці на ньому, не в силі сам триматися на „житейському морю“, а один необережний рух керманича — і корабель розбитий. Тільки там де керманич — парох знає свою залогу, де не обмежується виключно церковною роботою, а спільною працею з селянами кладе підвалини національного освідомлення і економічного добробуту, там не страшні жадні буруни чужого моря.

Там де нема випробованих і добрих провідників та доброго грунту для заложення читальні — треба за всяку ціну творити захоронки. — І наколи вища церковна власть, хоче боронити гр. кат. церкви перед латинізацією, а вслід за тим польонізацією нашого населення на західних окраїнах — вона повинна в порозумінню з громадськими орґанізаціями створити ратункову акцію наших західних окраїн. Щоб лікувати хорого і записувати лік, треба докладно збадати стан хорого. Так само і в боротьбі проти винародовлення треба перебувати на місци. В першу чергу в селах найбільш загрожених, як Уйковичі, Кусеничі, Добковичі, Крамарівка та інших, повинні повстати захоронки, які на місці відживлялиб виснажений народний орґанізм, бо тільки праця захоронок може дати правдивий лік хорим на національну анемію нашим селам. Це дуже добре зрозуміла друга сторона і майже в кожнім зазначеним селі побудовано захоронки і сестри служебниці, як справжні сестри жалібниці ходять від хати до хати і кожному дають свої „ліки“.

Українська суспільність, а з окрема молодь — повинна зрозуміти, що любити Україну, а незнати українського села, його пекучих болячок і потреб — це є неповне поняття любови рідного краю. Працювати для народу, ще не означає поїхати раз на рік на село і виголосити святочну промову! Щоб працювати для народа і осягнути овочі своєї праці, треба піти в народ, жити серед нього і працювати, а коли цього дослівно неможемо виконати, то треба принайменше кожну неділю використати на те, аби зробити прогульку до поблизьких загрожених сіл. Може це буде здаватися декому дивним, але тільки в цей спосіб можемо пізнати село і душу селянина, навязати з ним щиро-сердечні відносини і підійти до нього як брат до брата. Будьмо певні, що селянин зрозуміє цей щирий замір справжнього зближення. Завдяки такому зближенню селянин не буде почуватись самітним і опущеним, а навпаки, з такого зближення він буде черпати сили в боротьбі за свої національні права. — *П. Х.*

Наше купецтво.

Розвиток і поступ кождого народа основується на любові до свого рідного: своєї культури, історії та традиції, землі, своєї віри, словом цего, що зоветьтя „батьківщина“.

Останнє століття принесло людству ще одно поняття патріотизму, а саме: патріотизму господарсько-економічного. На жаль ще не всі знають, що найкраще розвиваються ті народи, в яких торговля і промисл стоять на високому рівні. Економічний стан кождого народа є в великій мірі мірилом його політичного впливу та значіння. Кожда держава змагається, висилюється, щоби скріпити своє економічне положення, піднести свій промисл і торговлю, збільшити матеріяльний добробут свого народа і в тій цили старається якнайбільше поширити й поглибити серед широких мас ідею господарського патріотизму. Вся торговля і промисл на теренах заселених Українцями находиться здебільша в чужих руках і ми мусимо на жаль признати, що чужі і посторонні люде заробляють на нас куди більше чим ми самі. Ми самі впихаємо наші капітали до чужих кишень, а рівночасно нарікаємо, що ми бідні. А чейже у нас так не було. Українські землі пишались колись всяким розквітом торговлі. Як довга і широка була українська земля, перетинали єї численні торговельні шляхи, якими ішли каравани з Далекого Заходу на Схід. Сьогодня ми позаду навіть малих народів. Радо і без спротиву годимося бути економічними невільниками.

Так дальше бути не може. Українська торговля так приватна як і кооперативна повинна стати найважніщим кличем наших злиденних днів. Мусить це зрозуміти наше ціле громадянство, щоби цей клич був не лишень пустим словом, але щоби він увійшов у плоть і кров всіх нас, щоби він став дійсно реальним, аби справді перевести його в життя.

Всі ми повинні полагоджувати всякі закупна виключно у своїх. Одною з головних причин, чому наше купецтво не розвиваєся, це фалшива думка, начеб у своїх було дороще. Тій думці перечать факти, бо до цеї пори ні оден наш купець не збанкротував, навпаки всі наші українські склепи і кооперативи гарно розвиваються. Покупці в наших склепах одержують також добрий, по цінах конкуренційних товар і це є причиною нашого так приватного як і кооперативного поводження.

Доля українського купецтва залежить лишень від нас самих. Зробім початок. Зближається початок року, час на який купці ждуть цілі ферії. В тім речинци кождий робить більші закупи для себе, а ще більші для шкільної дітвори. Сотки тисяч видасть наше громадянство на книжки, убрання, обув, харч, тощо. Ми переконані, що свідоме громадянство не забуде за своїх купців та кооперативи. Нехай кілька кроків до свого склепу не буде тягарем. Нехай українська дитина тішиться річею купленою у свого. Тоді наші купці будуть богатіти; як такі можуть дати жертви на наші культурні, освітні і виховні установи.

Знаю склеп на селі одного свідомого Українця, який жалується, що свої не ходять до него, а радше ходять до чужих. Питані чому оминають свій склеп кажуть, що він їм не поруці (а є він віддалений від жидівських 250 метрів), що вони вже привикли до жида і якось тяжко інакше устроїтись. Ніхто з покупців у чужих, не питає їх, кілько дають вони на наші товариства, на наші національні цілі. Ясна річ, що чужий не дасть нічого на чужу йому ціль.

Сільська молодь наша так молодша як і старша з браку землі радо спішить до школи, щоби добути ліпшого хліба, та скінчивши середну або іншу школу стає перед питанням, що їй дальше робити, бо ворота на державні посади для неї замкнені. Наколи нарід наш буде мати сильний стан купецький то молодіж одержить відповідне заняття купецьке, образовання а після укінчення практики і торговельної школи стане кождий самостійним купцем, а коли навіть не мати-ме на це відповідних фондів, стане добрим фаховим управителем наших кооператив, які нині з браку відповідно викваліфікованих склепарів виказують недомагання. Найвідповідніщу науку для торговельної молодіжи може дати тільки український купець. Тоді наша молодь буде мати забезпечену будучність, а наша кооператива, головно сільська, буде гарніще розвиватись.

Анґлійський соціольоґ Спенсер, порівнював суспільний орґанізм, з орґанізмом поодинокої людини. Не входимо тут в наукову оцінку його погляду, але коли він правдивий, то мозґом суспільности є стан високообразованої інтеліґенції, жолудком стан хліборобський і промисловий, руками і ногами ремісничо-технічний і робітничий, а кровію стан купецький. Як кров, кружляючи в людськім орґанізмі розносить скрізь у найдальші його частини життєдайні соки, витворені жолудком, так само купецький стан оживлює суспільне життя модерної нації. І, як не можна собі навіть подумати людського орґанізму без крови, так не можна представити собі модерної суспільности без купецького стану.

Тож дивімся аби і в нашій українській суспільности цей стан сповнив як слід своє завдання, щоби був здоровий і богатий в життєдайні соки, яких український нарід потребує, та щоби правильно кружив по суспільнім орґанізмі, як здорова кров кружить по людськім тілі.

До клича „Свій до свого“ мусимо вже раз примінитись, бо чим скорше переконаємося о правді і силі цих слів, тим краща наша доля, наше майбутнє.

Вибір фаху.

Кожда людина уявляє собою певну цінність, вартість, одна — більшу, друга — меншу, в залежности від вроджених здібностей і від того чи вона поставлена на властивому місци, чи те, що вона виконує підходить їй, чи вона має покликання до цього. Життя дається людині на те, аби вона ту вартість яку вона собою уявляє, побільшила на протязі свойого життя, аби вона не лише від життя все брала, але щоб вона звернула життю принайменше без процентів той довг який вона затягнула супроти життя. Найкраще і найшвидше зможе вона цей довг віддати тоді коли ту роботу яку вона буде виконувати в життю, буде виконувати з замилуванням, коли вона сама поставить себе, чи хтось її поставить в життю на властивому місци, бо лише тоді вона зможе стати цінним членом своєї суспільности, бо

лише тоді вона мати-ме успіх в праці, а через те вона буде почуватись щасливою.

Здається на перший погляд, що кожда людина сама вибирає собі фах, до якого вона має охоту та здібности. А тимчасом так воно є дуже рідко, а в більшости рішає — часом припадок, часом те що родичам конче хочеться мати сина еґомосцьом, учителем то що, часом тому, що „сусід порадив“, часом тому що такий то майстер шукає хлопця до науки і т. д. В минулому головним чинником при виборі фаху була традиція: фах батька переходив на сина, внука і т. д. і таким чином витворювались кляси крамарів, військових, шевців, кравців і т. д. а ремесло переходило з покоління в покоління так, що цілі міста і села виконували одну якусь працю: шевство, ткацтво, малярство і тд. Це не було добре, але ще гірше є тепер бо справи вибору фаху тепер нічо і ніхто в нас не реґулює, тепер марнується людей далеко більше ніж тоді. Є тепер безліч людей, що живуть коштом других людей, що стають звичайними зїдачами хліба, що від життя беруть все, а життю нічого не дають, людей що лише на прикінці свойого життя пізнають, що вони все своє життя стояли на невластивому місци і виконували працю до якої вони не мали жадного замилування і до неі не надавалися. Вони відходять від життя, незадоволені, огірчені, пропали гроші витрачені на навчання, пропав час якого вже ніхто не верне, погано було їм з людьми і людям з ними.

В останніх часах є намагання учених прийти з помочею при виборі фаху, є спроби наперід угадувати здібности дитини до того чи іншого фаху. Справа ця покищо ще в пеленках, але є дані, що удасться найти способи, які моглиб бути помічні при рішенню батьків та дитини при виборі фаху. Є навіть у культурних суспільностей, вже тепер, відповідні порадні для дітей, які міряють і контролюють здібности дитини та можуть хочби приблизно сказати до чого дитина має нахил, здібности та охоту. Ціль таких порадень — довести до цього, аби при помочі правильного вибору фаху, людина могла осягнути якнайбільшу і якнайкращу працю при одночасному вкладі якнайменшої енергії.

У виборі фаху величезне значіння має те, до якого саме типу талантів чи здібностей належить дана особа. Учені доказують, що у кождої людини є якась одна здібність, що вибивається понад усі інші, що всі інші здібности достроюються до неї. Не зовсім однакові думки у учених психольоґів відносно типів здібностей та талантів у людей, але вони сходяться на одному, а саме: Є два основні типи людей — кажуть вони — тзв. субєктивний і обєктивний. Є можливий щей третій посередний тип, але на істнування цього третого типа не всі учені погоджуються. Субєктивний тип має такі властивости: вроджена винахідливість, ініціятива, велика чутливість, фантазія, нагле відділовування. Обєктивний тип визначається: тверезістю осуду, розумовими спостереженнями, здібністю дати зі себе лише те, що власною працею набув від других (типів субєктивних), обережністю. Субєктивний тип виявляє свої власні, особисті враження, світ міряє мірилом свойого власного „я“, в відношенню до зовнішнього світа і окруження активний. Обєктивний тип пристосовується все до обєкту, ставиться до нього пасивно і повільно відділовує. Субєктивний тип все є революціонером в життю і в науці, і надається до таких фахів та професій як: артиста, маляра, письменника, учителя, винахідника, інжінера, старшини. адвоката, купця, крамаря, орґанізатора, політичного провідника (передовсім в опозиції). З ремесел надається субєктивний тип до мистецької праці в металях та дереві, різьбарства, ювілерства, виробу моделів, фаху модисток і т. п. Обєктивному типови знова відповідають професії: наукового дослідника, математика, адміністративного урядовця, хлібороба то що. З ремесел відповідають йому ті фахи де треба великої точности, упертої праці, де все треба докладно виміряти і перечислити.

Досліди пороблені деякими порадням, руководячись такими загальними вказівками учених, дали дуже користні та богаті висліди. Родичі, що хочуть направду добра своїм дітям повинні про ці речі богато читати, а література відносно цього питання сьогодня вже богата. В нашій мові відома нам лише одна мала брошурка пані Марії Омельченко п. з. „Вибір фаху“, яку слід кождому батькові та матері про читати.

Памятайте про „Рідну Школу“.

Дописи.

Радимно, пов. Ярослав. — В ч. 32. „Українського Голосу“ з 11. серпня 1929 р. поміщено дві статі а то: „Щоб не посоромити землі нашої“ та „Занедбана позиція“. Перша з них закликає до дискусії, в якій власне хочу взяти участь, через поміщення в Вашім орґані, дописі слідуючого змісту: Місточко Радимно ярославського повіту лежить якраз на тих західних окраїнних землях, про які обі статі згадують, та є в першій мірі виставлене на нестримний похід польонізації, а тим самим наражене на неминучу страту для нашої народности. Українське населення того міста дорівнувало перед війною своєю чисельностию польському, було досить заможне, а в осередку міста — пишався навіть гарний поверховий дім, що становив власність нашої Задаткової Каси, вартости нині около 60.000 зол. Та часи змінили все в нашу некористь. Населення зубожіло, цілі родини змінили свій обряд, одним словом спольщилися, а тяжким зусиллям добутий дім продано. Нині місто має характер чисто польський, — всюди чується виключно польську мову, а позісталі ще українські родини міщан є вже мішані, говорять дома по польськи, — та виховують своїх дітий як вже не по польськи — то бодай байдужно до своєї народности. Вкоротці ті рештки, що ще не станули певною ногою — по ворожій стороні, або не зірвали еще зовсім з своїми рідними — нетільки що потонуть в чужім морю, але з завзяттям питомим яничарам і ренеґатам будуть нас поборювати. Так само мається справа по наших селах положених на захід від Радимна вагл. Сяну. Бо ось так представляється наше життя тут на місці: В місті брак передовсім наших життєвих установ. Брак свого власного дому без якого розвій, діяльність, якоїб то не було народньої інституції не може поступити наперід, зглядно не може сповнити свого обовязку. Читальня Просвіти істнує, але лише на папері, кооператива розвивається слабо, Брацтво св. Івана Хрестителя не може сповнити своєї цілі, а все те через брак своєї хати, — домівки, в якій гуртувалибся всі ті товариства, та звідкиб йшла робота по дооколичних селах. В р. 1914 безпосередно перед війною продано дім Задаткової Каси, а натомість куплено від гр. кат. церкви площу, зараз таки побіч церкви, на якій сейчас розпочато будову дому, в котрім мали знайти приміщення всі місцеві українські установи. Поставлено фундаменти і випроваджено мур до висоти денеде 3 метр. та війна спинила дальшу роботу. Мури гниють та нищаться далі, а сама каса наслідком повоєнних економічних потрясень завмерла, бо послідні загальні збори відбулися ще десь в 1924 р. Аж сего року виринула уперта гадка, братися до діла і вести дальше почату перед війною будову. Та о — чудо! Представник церкви заявив, — що закуплена площа, не є власністю Задаткової Каси, але належить до церкви, та що церква не позволить ставити взглядно кінчити почату будову, а се тому, що контракт купна — продажі, заключений ще в 1914 р. не зістав консисторією затверджений. А треба знати, що на місці є люди, які мали сей контракт в руках і бачили, що зістав затвердженим, — та віддали його в руки місцевого священика. Саміж по хлопськи думаємо, що інакшеб не позволено касі на чужій себто церковній площі починати будову. Вже три місяці та справа товчеться—і ніяк не мож сеї справи полагодити, а тимчасом ворог з радостию робить серед нас спустошення. Другою пекучою і не менше важною справою є основання в Радимні української захоронки, щоб уратувати тих наших найменших, а при тім найдорожших — перед цілковитою загладою. В місцевій школі учать виключно по польськи, а який вплив на діти має школа, не треба о цім говорити. І якраз дві селянки з Сколошова (село що безпосередно лучиться з Радимном) записали на ту ціль з 3 і ½ морга поля, а іменно на Захоронку для укр. дітий з Радимна і Сколошева. Тимчасом поле те не тільки що епархіяльна поміч в Перемишлі вже кільканайцять літ уживає, але в додатку на домагання місцевих людий заявила що поле належить до них. Ми просимо на тому місци о пораду компетентних кругів громадянства, як прийти в посідання спірної площі, щоби могти як найскорше приступити до будови власного дому, та оснувати захоронку. Бо всі наші заходи, що до відновлення каси, будови дому, основання захоронки, а взглядно відзискання недвижимостий стрінулися з опором, а хто важиться о те упоминатися, — цей є вже радикалом, руїнником, що нищить дотеперішню роботу і славу та повагу (амбітних) одиниць, одним словом шкідником українського народу. Все те починає викликувати, фермент, нарікання і тертя, що може нашій справі дуже зашкодити. Тому вказаним булоб, щоби люди з центра звернули на те свою увагу, приїхали, та зараз зарадили лихови на місці. Пожаданим булоб скликати довірочну нараду з представників наших сіл Радимнянщини, обговорити спосіб „ратункової акції“, та створити в Радимні базу для дальшої пляновоі праці для судового округа. Хосенним булоб звернути на ті „креси“ увагу всего укр. громадянства, створити спеціяльний на цю ціль фонд, як це зробили Поляки, а в такий спосіб уратуємо те що ще дасться. — *Місцевий.*

Грушовичі, повіт Яворів. Дуже часто голосять наші часописи клич свій до свого, та способи переведення его в життя. Та не всі однаково ему підчиняються. Так наші інтеліґенти як і селяни якось байдужно відносяться до сего клича, оминають своїх людий, а всі економічні потреби і орудки полагоджують по чужих. Йдуть і їдуть попри наших промисловців, кооперативи так немовби то про них не знали і не чули. На жаль, злий приклад виходить часом і з духовних кругів. От наприклад в селі Грушовичі, пов. Яворів, від давна видержавлює гр. кат. капітула около 50 морґів ґрунту, положеного на території гром. Грушович пов. Яворів — жидам. І скільки старання наші люди так селяни як і священики не докладали, щоби державу тих ґрунтів взяти в свої руки, не могли і не можуть нічого зробити. А тимчасом як кажуть наші селяни „поцесор“ з дорібку закупив вже на власність около 50 морґ., а на капітульнім ґрунті будує муровані будинки, бо каже що при недалекій парцеляції те поле закупить а селяни нічого не дістануть. А яке там село убоге свідчить то, що ціле числить 190 нумерів а посідає всего 500 морґ. ґрунту. За великою протекцією і до того оплатою дістане деякий щасливець кусень ґрунту на спілку. Жид з вдячности за те, що з ласки нашої капітули їсть на шабас булочку та рибу, заложив в селі Грушовичі польську молочарню, а тепер перешкаджає заложити українську станицю Маслосоюза. Не менше болючим є факт, що в селі Ляшки пов. Ярослав, при заміні ерекціонального ґрунту з громадським спроваджено до помірів та виготовлення потрібних плянів, також жидка, хоч в Радимні під боком є свій чоловік. — Свого часу домагалося Радимно пов. Ярослав конечно свого, себто українського адвоката, а коли вкінци цей, по довгих та великих перешкодах зі сторони ворожого місцевого населення, що до винайму льокалю на канцелярію — таки ту осів, то наші люди місто його піддержати, — майже облягають чужі канцелярії, з яких датки щедро пливуть на ворожі нам цілі. Жадна з тих канцелярій не має навіть українського напису, хоч всю майже клієнтелю становлять наші люди. Місцеві знова обивателі жиди і поляки, аж розхорілися з причини появи українського шильду нашого адвоката, так що наслідком їх скарг, уряд громадський Радимна вніс зажалення до адвокатської палати, що шильд псує гарний вид улиці чи там міста. От бачите добрі люде, що ми взагалі своїм істнуванням на своїй землі псуємо гарний вид і длятого найкрасше і найбільш пожаданим булоб для наших приятелів, колиб ми взагалі звідси щезли. Але гріш який ви їм несете, якось добрий і нічого їм не шкодить. От так то виглядає в практиці той клич, про який тільки у нас пишеться. Думаю, що такі випадки его нехтовання треба пятнувати публично, а може це принесе бажаний успіх. — С в і й.

З Польщі і про Польщу.

Минулого тижня приїхала до Польщі прогулька французьких парляментарних послів і сенаторів, щоб оглянути виставу в Познані. Польські соймові посла та сенатори опроваджували їх по виставі, а звиджування вистави переплітане було сніданнями, обідами, равтами ітп. І от тут при чарочці виголошено богато промов, в яких вихвалювано Францію і Польщу і кидали камінням в німецький город. Провідник французьких парляментаристів — Locquin, говорив, що Польща має бути во віки такою, якою створив її верзальський мир. Він викпив Німеччину за те, що домагається зміни польських границь; сказав, що це домагання Німеччини — є хімерою і без значіння, і так закінчив свою промову: „Така Польща, якою її утвердив верзальський договір в границях, які їй, за загальною згодою, признали і затвердили всі народи — така Польща може бути спокійна. Має вона за собою не лише власну свідомість і сумління, бо є глибоко миролюбна, але має також за собою сумління цілого культурного світа. Можу вас запевнити, що ані один з нас не припускає зміни польських границь, але навпаки — всі, як ту є ми зібрані, коли це буде необхідне, учинимо все можливе, щоби перешкодити найменшому замахові на польську територію, на польську границю і незалежність“. Та гарна промова, при чарці, одушевила Поляків, але на другий день було якось ніяково. Бо отсе надійшли вістки, що Німці в 21 днях облетіли довкола світа на своїм Цепеліні. Німців можна легко важити лишень при чарочці... — Польща щей далі стоїть під знаком „згоди національної“. Пишуть і говорять про це більше, ніж коли небудь раньше. Тепер тим більше про цю внутвішну „згоду“ поміж польськими партіями і партійками заговорили, бо газька конференція забрала Польщі такого мальованого опікуна, як Франція. Як було що злого, то мала раньше Польща кому поскаржитися, а тепер.... Нема кому скаржитись, нема кому розбороняти посварених, треба внутрішньої „згоди“ — так кли-

ВОЛОДИМИР ОРКАН.

МЕСТЬ ТРУПА.

Входимо до курної хати гірської. Стіни і стеля світяться немов полякеровані; то дим помалював їх так саджою... Грубі неотесані бальки ідуть довкола комнати. Широка піч, брудні лавки довкола стін, лижник, полиця на миски, коновки до гори дном перевернені, жорна і кілька низьких стільців — ось ціла обстановка хати.

На глиняній, слизькій землі бавляться діти струганням патичків; кіт, вилизавши ринку, приблизився мовчки до них і бавиться обстріпаними спідничинами.

Крізь дим, що виповнює від гори половину хати, видно женщину, котра докладає дров до огня, то знов приставляє горнець з капустою і вичерпує варишкою воду з банька, де вариться бульба.

Женщина може мати трийцять літ... лице дрібне, правильве, і дві чорні, довгі коси, висуваючіся з під пестрої хустини, — роблять миле враження, коли на неї поглянути.

Одіта в кафтаник і чорну, з білими цятками спідницю, звивається живо коло печі; струнка і гнучка, нахиляється до горщків.

Крізь задимлені вікна сонічко просто паде на діти, що бавляться посеред комнати і позолочує промінням ясні кучері обох головок.

— Галю!... — відозвалася жінка від печі, — не стружи патик, бо скалічишся, або заскалишся в пальчик. Ліпше йди і поклич тата на обід, бо вже полудне... Ну Галю, чуєш, що кажу?

Ясноволоса Галя скочила живо до дверей, і вибігла сіньми в поле...

Молодший братчик почався бавити з котом, а мати приклякла при печі, і молилася, заглядаючи до горшків, чи котрий не „збіжить“.

Помолившися встала, і поставила давку на середині хати. Відтак виймила миску з полиці і відцідивши бульбу, всипала на неї, омастила потім капусту шкварками, згорнула до бульби і почала мішати ложкою, віддуваючи горячу пару, котра з ложки бухала в гору.

Скінчивши ту роботу, поставила миску по середині лавки, виймила ложки і поукладала коло миски. Рівночасно вбігла задихана Галя.

— Чоко так літаєш? — сказала мати — не можеш йти поволи? Ще собі де очі вибєш. Подай стільці!... А тато не іде?

— Іде — відозвалася дівчина.

В тій хвилі дався чути в сінях тяжкий хід і до хати увійшов гарний мущина мало що старшнй від жінки, високий як смерека. Кинув капелюх в кут на лавку і сів на стільци. Мати сіла на кінци лавки і подала дітям малі, деревляні ложки.

— Галю! помолися перед їдженням, — сказала мати до дівчини, притягаючи її до себе і гладячи її ясні кучері.

— Ее!... — боронилася дитина, скривившись.

Отець не дивлячись, сягнув за ложку і почав їсти.

— Видиш — сказала до нього з докором жінка, — ти ніколи не молишся, то й діти так учаться. Галю мушу наганяти до молитви, а як була менша, то сама просила. Який отець — таке всьо.

— Їдж, — відворкнув чоловік, — і не говори. Досить маю того тарахкання. Дитині дай спокій; як підросте — то навчиться.

— Гей, Боже! научиться потім, як за молоду не привикне!...— сказала немов до себе. — Но, Галю, хоч перехристися і возьми ложку.

Галя піднесла ліниво ручку до чола:

— Мя Оца... Духа...

— Як-же ти говориш? — перебила їй мати і почала з нею молитися.

— Во Імя Отца... — виразно!...
— і Сина... — руку на груди... —
— і Святого Духа...

Примховата Галя, що доси леди здержувала сльози — заревіла при слові: „Духа“ на цілий голос...

— Галю не дістанеш обіду! — сказала строго мати і відсунула її від себе.

Дівчина почала ще голосніще плакати. — Мати взяла ложку, і не зважаючи на неї, обідала разом з мужем і малим Стефанком.

Галя виплакавшись, бачучи, що то нічого не поможе, присунулася до лавки, виразно перехрестилась і поглянула на матір несміло.

— Видиш, що умієш..., лиш маєш все викрути. — Притягнула дівчину, поцілувала в головку і подала їй ложку.

Всі якийсь час їли обід мовчки.

— Є ще що? — спитав чоловік, кладучи ложку.

— Є галушки з молоком, але треба лишити батькові, як надійде... Він нічого іншого не може їсти, а хто знає, чи там де що дістав...

— Ти лиш батька годуєш! — відозвався гнівно чоловік. — Батько нічого не робить; мігби зїсти що будь. А я напрацююся, наироблюся як віл, а тут ніколи нічого! Чортиб взяли таке життя...

— Ей, Гнате! не гнів Бога! — втихомирювала його лагідно жінка — маєш, слава Богу, що їсти, нічого нам не хибує. А що роботи є досить, то й за то Богу дякувати; бо якби чоловік жив без роботи. На батька не нарікай, бо не маєш чого...

— Ой, Гнате, Гнате! — сказала по хвилині з лагідним докором — проси Бога, щоби нам щастив, а не карав за то, що даєш батькові жебрати. Адже й ґрунт є і ще дещо, при нас би легко вижививсь. Хоч то не мій рідний отець, але твій, я не жалувалаб йому ложки страви... Він на старі літа не може волочитися, а ти його з хати виганяєш... О ліпшого батька тяжко, а ти його так не шануєш! Призбирає що, то зараз тобі віддає...

— Бо повинен—воркнув чоловік.

— Повинен, кажеш?... То ти повинен його живити на сторість, коли тебе виховав і віддав ґрунт. Памятий, аби коли твоя власна дитина з тобою так не обійшлася... Бог милосердний, але і справедливий.

— Досить того! — крикнув гнівно муж, — не говори мені тут ніяких проповідей!... Гадаєш, що старий не має грошей?... Але скупар, волить ходити по жебрах, як жити по панськи з ускладаного гроша. Мені-би тепер треба воли купити, то не дасть.

— Бо не має — заперечила рішучо жінка.

— Мусить мати! —Деби подів?... Ти мені не говори, я знаю, що роблю...

— Роби, щоби тебе лиш Господь Бог не покрав.

Гнат в часі розмови сягнув на припічок по горнець з галушками, і вливши молока, кінчив обід... Жінка не сміла вже робити йому докорів.

Тепер встав, протягнувся, аж кости затріщали йому в суставах і поглянувши глумливо на жінку, вийшов з хати.

— Перед вечером верну від сягів... лише, замість проповіди, приладь мені ліпшу вечеру!... — сказав на відходнім.

Жінка поглянула за ним і тяжко зітхнула, відтак зібравши ложки, влила на миску води, помила і поукладала в мистник.

— Ага, ще маю теляти дати води... — шепнула до себе.

— Галю, подай мені цебричок!

Дівчина скочила по цебрик, а мати зливши воду з бульби, помастила мукою і сіллю і понесла до стайні...

Малий хлопчина бавився з криликами на середині хати, гладячи їх по лискучій шерсти.

— Стефанку, лишися... я трусям принесу конюшини — відозвалася Галя і скоро побігла в поле.

Малий Стефанко, не надумуючися довго, переліз через високий поріг і пустився за сестричкою.

В хаті не було нікого, обоє дверей стоять отвором. Лиш крілики скачуть і переганяються по вогкій підлозі. Совце перехилилося вже з полудня і рештками довгого проміння паде на шиби, червоно-брудні від густої саджі диму. Рої мух літають з горця на горнець, то бють у вікна, а дуднять, як цілий улій чмелів. Один кіт спокійний, сів на вікні до сонця і прижмурюючи очі, удає, що спить, а уважає на кожний найменший шелест... Зашелестіло коло вікна і заломана тінь пересунулася поза шиби... Кіт поглянув одним оком і знов заснув: видко нічого підозрілого... В сінях озвався тяжкий посуваний крок і на порозі станув похилений віком старець... Лице мав поморщене, засохле, о острих чертах, вус білий, щетинастий; під великими сивими бровами малі і сиві, пригаслі вже, дивно мило глядячі очі... Біле волосся висувалося на шию з під подертого капелюха; коротка сива гуня, брудна сорочка, палиця і перевішена полотняна торба, доповнювали одіж.

Коли станув в дверах, оглянувся по комнаті, потряс головою здивований, що не застав нікого і сів на порозі, а з грудей добувся тихий, придавлений зойк, як звуки струн розстроєної скрипки.

Відтак здоймив капелюх з голови, кинув на землю і перехрестившися поволи, почав молитися; руки опали йому безсильно, як дерево... А він дивився у вікно до сонця і устами порушав.

чуть, в один голос, польські ґазети. Ще, що правда, згоди нема, але є богато балачок про „згоду“. Першим ступенем цеї „згоди“ малоби бути згагіднення самих способів боротьби поміж поодинокими поборюючими себе взаїмно партіями. Та ледви чи справа ця вийде далі поза самі балачки і писанину, бо ті, що були при владі до часу маєвого перевороту — не хотять зректися надії, що ця влада знова опиниться в їхніх руках, а знова ті, що тепер є при владі — не хотять нею з ніким ділитись. Всі при владі бути не можуть, а що владу можна здобути лише боротьбою, а не, навіть дуже згідливими, балачками, то здається, що до правдивої згоди не дійде, а боротьба буде йти далі так, як й досі йшла.

Що чувати в світі?

Конґрес національних меншостей в Женеві відбувся між 26 і 29 серпня ц. р. Це був пятий з черги конґрес так званих меншостей, себто народів, що найшлися по війні в межах поодиноких чужонаціональних держав. Перший такий конґрес відбувся в році 1925, а ініціятиву до скликання його дали німецькі меншости в Польщі, Італії, Чехословаччині та по інших краях поза Німеччиною. Перший конґрес поставив перед собою дуже скромні вимоги і справи до вирішення. Що далі, то з року на рік конґреси меншестеві ставили перед собою щораз то ширші та поважнійші завдання. Цьогорічний конґрес мав слідуючу програму: Вияснити відношення національних меншостей до Союза Народів з метою, щоб Союз Народів взяв на себе опіку і охорону національних меншостей; орґанізація меншестевої преси, винайдення способу та створення догідних умовин для діяльности міжнародньої орґанізації в ділянці національного питання, заснування інституту для вивчення та пізнання стану в якому находяться поодинокі національні меншости, принятія нових членів, справи орґанізаційні та інше. В конґресі взяло участь 30 поодиноких національних ґруп з 14 ріжних держав. Від нас були на конґресі делеґатами посли Др. Левицький і Дмитро Паліїв від Галичини, Волині, Полісся, Холощини а Др. В. Залозецький від Українців Буковини та Бесарабії. Приїхав ще волинський посол з одинки Бугославський, і хотів говорити в імені Українців на Волині, але конґрес відобрав йому леґітимацію і до голосу не допустив, Не приймали діяльної участи в конґресі Поляки, що живуть в Німеччині, ображені на інші національні меншости за те, що вони не хотіли приняти науки і порад, що їх хотіли німецькі Поляки давати конґресам національних меншостей. Підчас голосовання над цими порадами і науками, всі були проти думки польської меншости в Німеччині.

Конференція в Газі таки не розбилася; одні других постращили і нарешті, по довгих переливаннях з пустого в порожне — добили торгу. Можна сказати, що виграли Анґлійці і Німці. Анґлійці тому, що Сновден виторгував 80 процентів того, чого домагався зараз з першого дня нарад цеї конференції, і тепер всі анґлійські ґазети уважають його прямо героєм і вихвалюють попід небеса. Анґлія, в наслідок виграної на конференції, покорила в першу чергу Францію з її великими апетитами і примусила Францію до уступок не лише для Анґлії, але й для Німеччини, дістане гроші і полагодила користно для себе справу вугля. Німці виграли тому, що вони їхали на конференцію з тим, аби підорвати і зрушити фундамент Верзальського мира, що був заключений перед 10 роками і стискав залізними обручами Німеччину, а з окрема, Німці хотіли добитись, аби союзники (Франція, Анґлія та Бельґія) опорожнили заняті ними зараз по війні богаті німецькі области тзв. Надренщини. Ціль, яку собі поставили Німці їдучи на конференцію — вповні майже осягнули. Бо довели до цього, що Анґлія, ворог Німеччини з часів світової війни, заключила з Німцями неписаний союз, а на самій конференції Сновден боронив інтересів Німеччини, коли ходить о Надренщину, не гірше ніж самі Німці. Натомість союз між Францією і Анґлією, що був підставою верзальського мира і дальшої політики союзників супроти Німеччини — тріс, як миляна банька, а разом з тим — потріскали ті обручі, що ними була опоясана і здушена Німеччина після верзальського мира. Франція, хоч не хоч, мусить удавати тепер (їдучи за Анґлією) союзника Німеччини, а французький міністр, Бріян, співає німецькому міністрові, Штреземанові, таку солодку пісоньку, якої Німці з давен-давна, а передовсім від верзальського мира, не чули з уст Франції. Те, що говорить тепер Бріян, можна уважати за бажання Франції увійти і створити союз: Анґлія-Німеччина-Франція, а своїх дотеперішних менших і більших приятелів, яких досі все підюджувала проти Німеччини, — пустила в трубу. Не диво, що польські та чехословацькі ґазети тепер так, наче зі сну пробудились і побачили, що вони стоять перед розбитим коритом і що одним махом їхня давна приятелька відскочила від них і заспівала зовсім іншої пісні, ніж тому ще кілька хочби тижнів. Лишається тепер одно малим приятелям Франції: шкрабатись в голову. — На день 30-го серпня скликана зістала чергова сесія Союзу Народів в Женеві. Не відомо ще, чи вона якраз того дня відбудеться, бо конференція в Газі, хоч і дійшла до порозуміцня, але не знати, чи політики вспіють до 30 зовсім закінчити наради в Газі, аби виїхати і на час прибути до Женеви. А мають туди їхати майже всі ті політики, що тепер радять в Газі. З другого боку, тяжко тепер відложити сесію Союзу Народів на інший час, бо про скликання її на день 30-го серпня—рішили вже давно і поробили до цього всі приготованя. — Надійшли відомости, що чергова сесія Союза Народів таки зачалася дня 30-го серпня. Правда, нема там ще головних політиків, бо вони ще в Газі. До часу, поки вони приїдуть до Женеви, буде сесія займатися справами другорядними і маловажними.

Анґлійсько - большевицькі відносини, мимо заповідження Мекдональда, що він буде старатися, за час свого урядовання довести до порозуміння з московським урядом — не то, що не покращали, але значно погіршилися. Перед кількома місяцями, як Мекдональд говорив про потребу зближеиння Анґлії з большевицькою Москвою, то большевики навіть залицялися до Мекдональда, а сьогодня вже обкидують його всякими непристойними лайками. Завзялися теж большевики вносити розклад серед анґлійських робітників і з цьою метою вислали свойого представника на тзв. комуністичну конференцію в Льондоні, яка саме тепер відбувається. Метою цеї конференції є—придумати способи, якими можна булоб добратися большевикам до анґлійських робітничих професійних союзів, щоби їх збольшовичити. До цього змагають большевики вже від давна, але баз жаднах успіхів.

В Палестині не заноситься на тревалий спокій. Боротьба Арабів з жидами має прикмети не лише боротьба за хліб насущний, але це є боротьба передовсім релиґійна. На це вказує, що бої палестинські порушили цілий арабський світ з одного боку, а жидівський з другого, при чому не є припадком, що спір пішов якраз ізза релиґійної памятки жидівської в Палестині — таксваної стіни плачу. Ця „стіна плачу“, є саме межою поміж дільницею арабською та жидівською в Єрусалимі. Чисельні сили в самій Палестині не рівні. Палестина край завбільшки $^{1}/_{3}$ території бувшої Галичини. Живе там всего біля 800 тисяч населення, з чого Арабів є 600 тисяч, християн 90 тисяч, а жидів приблизно 100 тисяч. Перед війною жидів в Палестині було менше. Число їх зросло до 100 тисяч щойно після того, як вони в останних часах стали вандрувати туди з ріжних країв Європи та Америки. Найбільше місто в Палестині — Єрусалим, що має біля 90 тисяч мешканців, з чого 50 тисяч жидів, решту становлять християни і Араби. Мешканці діляться там після релиґії на окремі, одна від одної відділені, групи і такимиж групами замекують міста. В Єрусалимі замешкують Араби північно — східну частину міста, християни північно-західну, а жиди полудневу частину міста. Жиди устроїлись так, що закупили довкола Єрусалму поля так, що вони окружають його перстенем майже зі всіх сторін. Другим з черги, по величині є Афа, що має 40 тисяч мешканців. Це місто чисто торговельне і портове, бо лежить на березі середземного моря. Третим містом з черги є Тель-Авіф, також над морем. Його побудували жиди щойно в 1921 році, але воно швидко розвивається і пережене швидко Яфу. Дальше йдуть міста: Гаїфа, Наблюс, Геброн, Сіхем (що його згадується часто в св. Письмі). Одинокою більшою рікою в Палестині є ріка Йордан, за якою простягається територія заселена виключно Арабами-кочевиками. Територія ця, що простягається на схід від озера Ґенезарету, не належить навіть до Палестини, хоч нед нею, так як і над Палестиною, має мандаторську владу Анґлія. Як бачимо, то в самій Палестині та в її сусідстві — є велика сила Аарабів. Ріжні племена арабські, що живуть поза Палестиною — ладяться до хрестного походу на Палестину проти жидів. Вістря Арабів звернене проти жидів — може кожної хвилі звернутися проти тих, що возьмуть жидів в оборону, а в першу чергу—проти Анґлійців. Заноситься на великий воєнний пожар. Ґазети доносять, що американський конзуль радить американським горожанам, що зараз перебувають в Палестині—виїздити. Чужинці, після цих самих відомостей — покидають Палестину та виїздять в сторону Єгипту та островів на Середземному морі.

Не маючи змоги при нашім виїзді з Перемишля з усіми громадянами лично розпрацатись, цею дорогою пересилаємо Усім щиросердечний привіт і подяку за симпатію і довіря яким наділяло нас перемиське громадянство через ряд літ. Спасибіг! — *Др. Степан і Теодора Дмоховські.*

Вєячина.

Х. Запоріжські Ігрища 1929 р. — відбудуться в Перемишлі в днях 7 і 8 вересня 1929 р. в конкуренціях: легка атлетика і ручний мяч. Змагуни одержать нагороди та дипльоми. Імя мистця Х. Запоріжських Ігрищ одержить той, хто добуде слідуючі осяги: А. ЖІНКИ: Біг 60 м. — 8,8 с.; гінці 4 × 60 — 36 с.; диск — 22 м.; ратище — 20 м.; куля — 7 м.; скок в гору 1,20 м.; скок в довжінь 4,20 м. Б МУЩИНИ: Біг 100 м. — 11,8 с.; біг 200 м. — 23,8 с.; біг 400 м. — 56 с.; біг 800 м. — 2:12 с.; біг 1500 м. — 4:51 с.; біг 5 км. — 18:25 с.; плітки 110 м. —18 с.; гінці 4 × 100—48 с.; ратище — 44 м.; куля — 11,25 м.; скок в гору — 1,60 м.; скок вдовжінь — 6,10 м.; скок жердкою — 2,64 м. *Закликаємо всі руханкові та спортові товариства в краю вислати на Х. Запоріжські Ігрища своїх змагунів.* Змагуни львівських клюбів зволять зголоситися У. С. С. Львів, Зіморовича 20. на руки Др. Б. Гнатевича. Виїзд зі Львова до Перемишля в пятницю дня 6-го вересня о год. 20.05. При зголошеннях мають клюби, що висилають своїх представників на Запоріжські Ігрища, зложити за кождого змагуна 10 зл. (десять) на залізничий білет (туди і назад, знижковий білет). Всі змагуни, що прийдуть до Перемишля, одержать безплатно харч та нічліг. Всі зголошення просимо пересилати до дня 4. вересня включно на адресу: Михайло Дунай, Перемишль — Костюшки 3|І. пов. Поворот зі змагань до Львова в неділю дня 8. вересня, год. 22,46.

Рада Укр. Спорт. Союза.

Від проф. Филипчака дістали ми слідуюче письмо: Читачі „Укр. Голосу“ котрі послухали моєї ради і засіяли собі насіння морвового, доносять мені, що діждались дуже гарних одно і дволітних деревець морвових, які виросли їм навіть на 1 м. 20 цм. Деякі мають їх більшу скількість так, що можуть їх продавати і просять мене щоби я припоручав їхні деревцята на продаж нашим людям. О це просить мене п. Михайло Крайківський в Болшівцях п. в місцй і п. Т. Гнатів в Любачеві. Цим я припоручаю нашим людям їхні деревцята морвові, а заразом звертаю їм увагу на це, що вони повинні оголосити охоту продажи деревець морвових в наших часописах, котрі невідмовлять їм місця, а передовсім донести, кілько мають деревець морвових на продаж до „Сільського Господаря“ у Львові, улиця Зіморовича ч: 20, а „Сіль. Госп“. возьме їх деревцята в свою опіку і роспродасть їм всі деревця які мають до збутя. Це дуже гарний обяв у наших людей, що беруться до праці на поли шовківництва, а праця та за кілька літ принесе їм гарний дохід. Дай Боже так дальше! — Іван Филипчак.

Управа Складу **„Народної Торговлі“** в Перемишлі складає отсим подяку П. Т. Фірмі **І. і Д. Дучинські** в Перемишлі, за совісне і уміле виконання електро-інсталяційних робіт в льокалях Складу. — *Управа.*

Новинки

УКРАЇНА НЕ ДАЄ БОЛЬШЕВИКАМ ХЛІБА. — Большевицька ґазета „Пролетарська правда“ пише, що по всій Україні селянство ставиться ворожо до большевицьких таксваних хлібозасотовок так, що силою треба змушувати селян до послуху большевицькій владі. Ось що читаємо з цього приводу в „Пролетарській Правді“: В селі Теклині, Смілянського району підчас засідання на якому обговорювалась справа хлібозаготовки, відомий на все село „куркуль“ Семен Білуха, позбавлений виборних прав(!), блукаючи біля сільради не міг угамовати своєї злости і кинув цеглою в вікно канцелярії сільради, поранив у голову секретаря сільради Презенчука і землевпорядчика Савченка. В селі Квітках, корсунського району „куркулі“ спалили хліб большевицьким хрунням-доносчикам Так само в селі Зеленій Діброві.

Світло блідо-червоне падало від шиб на лису голову діда, то в півтіни спадало на сиві волоски і ще більше зближало то поморщене, сухе лице до жовтої маски трупа. Лише в двох синих точках гліє ще життя, але млаве, як світло догаряючого каганця, котре скоро гасне...

Тих двоє сивих очей побігло десь далело крізь червоне світло шиб: може зі споминами в давні літа, а може з молитвою по проміннях, що лучать очі з сонцем, дальше... до Бога. Хто знає... Поморщене лице не зрадить, а порушаючіся уста і зворушенням дрожать і голодом... Бог то може знати.

В сінях за плечима діда станула женщина.

— А, то ви татусю?

— Я... дитинко... я — сказав старець дрожачим, слабим голосом, і звернув голову до неї, а побачивши, що стоїть з цебриком в руках і не може перейти, піднявся поволи і поволікся до лавки під вікно.

— Хочете їсти, татуню? — спитала ніжно, цілуючи діда в руку.

— Я, ні Настуню, ні... лише тут болить — вказав рукою на груди — тут, так душно...

— Ах, Боже! — скрикнула, — треба щось радити...

— Е, не треба... ні... нічого не поможе...

Сльози засвітились йому в очах і сточилися поволи, як зерна, по засохлім лиці.

— А може ще не так зле — говорила Настя крізь сльози.

— О, ні... — зойкнув старий і обіймив лагідно голову синової.

— Татуню, може положитеся?... — постелю вам в коморі.

— Ось тут буде вам добре.

— Буде, буде — шептав старий.

Синова перенесла на одно ліжко дві подушки і перину.

— Лягайте тагу... Переспіться... А може напетеся молока?

— О, ні. ні — боронився старий. Поглянув на синову з любовю.

— Ти добра дитина. — почав шукати дрожачою рукою за пазухою. Виймив завинену хустину і дав їй.

— Возьми... придасться тобі...

— Сховайте собі татуню... вам скорше придасться.

— Ей, мені вже не треба, ні... сховай.

Настя взяла хустину, піднесла віко скрині і кинула... Старий поволи перехрестився і положився на ліжку. Синова взяла перину, щоби його прикрити.

— Дай спокій... — промовив — нехай тобі Господь... — і зворушення чи ослаблення не позволило йому докінчити. Примкнув очі...

Настя пересвідчена, що заснув, вийшла тихо до передньої кімнати.

Рівночасно вбігли діти з криком до сіней.

— Тихо! — шепнула мати, — дідуньо спить в коморі...

— Спить! — затрівожилися діти і зараз утихли.

Галя кидала кріликам по щипті конюшини на землю, а Стефанко гладив їх по мягкій шерсти.

— Їдять трусі — говорив, сміючись до матері, — як їм уха трясуться.

— Добре, добре — сказала мати — лише тихо!

Сіла на лаві, присунула кошик з бараболями і почала обирати і кидати до цебрика, наповненого водою по обручки.

Тимчасом в коморі дідо спав.... Тяжкий віддих мішався на переміну з правельним ходом старосвітського годинника. Живчик серця старого і хід годинника випереджувалися, то миналися, немовби боролися з собою о першенство, вкінци поборов спокійний годинник і віддих цілком перестав...

В хаті чути було лише удари годинника.. часом зашелестить миш за печею, то знов озвесь хробак верченням в стіні — і знов саме, одностайне спокійне: тик, так...

Образи глядять бездушно зі стін... Їх лиця, зблишені до себе подібністю неподібности, усміхаються, то смутять, відповідно до того як велів маляр.

А в хаті жінка обирає бараболі, а її гадки літають, Бог зна за чим. Лише лице зраджує ту подорож гадок, бо розяснюється, то хмариться. Ось і тепер — дві сльози поточилися по гладкім лиці і упали на головку хлопчика, що заснув на подолку матері. Галя десь бігає по полю, навіть не загляне до хати. Звичайно, як дитина.

Нагло Настя стрепенулася, відсунула легко хлопця на лавку і тихо зайшла до комори. Входячи, тихо отворила двері, щоби старого не збудити.

Підійшла босою ногою до ліжка і нахилилася над лицем сплячого... Довго стояла і гляділа мовчки, а її очі розширювалися в трівогою.

Старий спить, а віддиху не чути... Її серце сильно забилося. Взяла батька за руку — рука тяжка як колода.

— Ох, Боже!.... — шепнула і припала коло ліжка на коліна. Ще не хотіла вірити. Долонею діткнула лиця — лице зимне, очі примкнені; лиш уста розхилені, як отвір, котрим відлітає душа з послідним віддихом.

— Боже! — зойкнула голоснійше, оперла голову о край ліжка і довго-довго плакала... Відтак почала шептати молитву — за покійних... Молитва усполоїла її. Піднеслася поволи і перейшла непевним кроком до кімнати. Тут нікого — лише хлопчина спить під вікном на лаві, усміхнений, ясний.

Задержалася на хвильку на середині хати, не знаючи, що діяти.— Йти по людей, не можна, бо далеко до хат, а тут вечір настає. Впрочім, якже так хату лишити. Щоби хоч Гнат прийшов! — такі гадки перебігали їй по голові.

Вкінці надумалася, обтерла сльози запаскою і вернула знов до комори. Тут отворила скриню і почала виймати білля, сорочку і інші дрібниці. Сі річі поукладала на лавці, підійшла до ліжка і почала легко стягати лахі старого. То була не легка річ, бо труп вже костенів. Але зручність і пожертвовання помогли їй.

В короткім часі розібрала небіщика і одяла в чисте білля. Відтак прикрила його новим простиралом, зложила руки на груди, взяла зі стола хрест і вложила в долоні покійного. По тій роботі, відмовила ще коротку молитву, тяжко зітхнула, встала і вернула до кімнати ладити дальше вечерю.

Вже цілком смеркло. При вечірній зорі виполокала бараболі і всипала до горця. Мала вже розпалювати, коли до хати увійшов муж.

— Ти ще не палила на вечерю? А щож ти до чорта робила? — крикнув грізно від порога.

Жінка задрожала на ті слова.

— Не кричи! — відповіла. — Тато вмерли —і голосно заплакала.

— Що, умер батько?... Кажеш... Деж лежить — спитав лагідніще.

— В коморі...

— В коморі?... Е, чогож ти його там занесла?...

— Сам пішов... іди, помолися.

Гнат порушився. Жінка ще обернулася до нього.

— Гнате, не будь маркітний!... Я оділа небіщика в твоє білля.

— Що?! — крикнув голосно.

— Чей - же тяжко було лишити його в лахах — оправдувалась.

— А нехай тебе! — не докінчив проклону — вари скоро вечерю!

Сам пішов до комори. Було цілком темно. Гнат отворив шафу, виймив свічку, засвітив і поставив її на столі. На ліжку побачив небіщика. Світло падало з боку на нього — і здавалося, що він спить — таким лагідним усміхом сіяло пожовкле лице.

Гнат кинувся до лахів і почав їх горячково перевертати... Перетряс всі кишені, розпоров підшевку, — видно не знайшов, чого глядав, бо скривився і поглянув на трупа.

— Ти мусів де йнде сховати гроші. Жаль тобі було дати синові — сказав з глумом і поступив до ліжка.

— А то скажена баба!... Новісіньку сорочку наділа на нього. Щож я буду мати до церкви? ...Умершому буть що вистане.

З тими словами витягнув руку до трупа, виймив хрестик з його долоні, кинув на стіл — відтак вхопив за рукав, аби стягнути сорочку з батька - небіщика.

Дивним случаєм — свою руку замотав між пальці небіжчика. І сталася страшна річ: Пальці небіщика стиснулися і обіймили долоню Гната залізними кліщами. З грудей сина добувся страшний рик страху і тревоги — і упав без душі при трупі батька.

На третий день був один похорон для батька і сина. Похоронено їх в одній широкій домовині. Отець не пустив сина. Розлучені за життя — в могилі спали разом. І було їм добре. Хробаки не сварилися о їх тіла.

петрівського району „куркулі“ спантеличили середників та бідноту і разом спалили хліб і хату одинокого в селі большевика Арсена Самійленка. А щоб не було чим гасити вогню, випустили на передодні пожару воду з громадського ставка. В Корсуні спалили „куркулі“ еврейське сільско-господарське коллективне, комуністичне господарство що звалося „Пахар“. Далі пише „Прол. Правда“ дослівно так: „Таких та подібних випадків, де куркуль бреше на радянську владу, намагається обдурити і залякати бідноту та середняка, можнаби начислити не один десяток“. Так, так панове з „Пролетарської Правди“ — Україна це гріб для большевицької влади.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНА СЕКТА. „Комуніст“ подає, що в Дніпропетровській окрузі заявилася нова релігійна секта: „благословенців“. На чолі її стоїть селянин Рибчук, що уважає себе за Божого післанця і має на меті вратувати нарід від близької кари за гріхи комуністів. Всі, що приступають до секти, мають старанно уникати всяких стосунків з комуністами, не продавати їм збіжжа, не давати рекрутів і не платити добровільно податків. Секта скоро поширилась по окружних селах. Видано наказ про арештовання Рибчука, але наказ не міг бути виконаний, бо селяне укривають Рибчука перед переслідуванням.

ЗАГОВІР НА ЛИТОВСЬКОГО ДИКТАТОРА ВАЛЬДЕМАРАСА. Вороги теперішнього ладу на Литві, яких є чомусь більше поза межами Литви ніж в самій Литві, — устроїли черговий, невдалий заговір на життя Вальдемараса. До виконання цього діла послугувались заговірники жінкою, яка бувала гостем в їдальні Вальдемараса. Вона підложила годинникову бомбу під крісло Вальдемараса. На щастя служба почула стукіт годинника при бомбі і дала про це знати військовій сторожі. Бомбу витягнено і розібрано. Показалося, що вона мала таку силу, що якби була вибухла — то рознеслаб цілий дім, в якому перебуває часто Вальдемарас. Бомба була наставлена точно на той час, коли Вальдемарас снідає. В звязку з цим переведено богато арештовань, а між іншим арештовано згадану жінку, яка призналася до всього.

УКРАЇНСЬКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ, ЩО СТРАТИЛИ ПРАВО ПРИЛЮДНОСТИ: I.) Ґімназії: 1) „Рідної Школи“ в Яворові, 2) „Рідної Школи“ в Городенці, 3) „Рідної Школи“ в Коломиї (жіноча), 4) „Рідної Школи“ в Чорткові, 5) „Рід. Школи“ в Тернополі (жін.). Спеціяльно що до ґімназії в Яворові, покликується міністерство на свій розпорядок що до державної льояльности. II.) Семинарі: 1) Семинарія СС. Василіянок в Дрогобичі, 2) Семинарія „Рід. Школи“ ім. Т. Шевченка у Львові. Повні права дістала лиш ґімназія українського Інституту для дівчат в Перемишлі. Неповні права державних шкіл дістали: 1) ґімназія „Рід. Шк.“ в Золочеві, 2) ґімназія „Р. Ш.“ в Дрогобичі, 3) ґімназія жіноча „Р. Ш.“ в Станиславові (обі останні з застереженням), 4) семинарія СС. Василіянок у Львові, 5) семинарія СС. Василіянок в Яворові, 6) семинарія СС. Василіянок в Станиславові, 7) семинарія „Р. Ш.“ в Самборі та 8) семинарія „Рідної Школи“ в Стрию.

ПІДПАЛИВ ВЛАСНУ СТОДОЛУ Ілько Репа з Чижок; повіт Золочів підпалив власну стодолу в надії, що від неї займется в сусідстві прилягаюча кооперативна крамниця. Репа хотів помститися на кооперативі за те, що вона не хотіла відступити йому в посідання площі, що біля коопеpативи, а коли він чіплявся подиноких членів коперативи та ім дошкулював, то Репу за те навіть побив один з кооператорів. За злочин підпалу буде Репа відповідати перед судом.

ЗНОВА ІСТОРІЯ З ДУБЕЛЬТІВКАМИ. Пан Йоахім Юрашек, рільний інспектор в старосамбірськім повіті, добре підпитий, став собі стріляти серед села Стара-Сіль. Коли до нього підійшли місцеві селяне, аби панові Юрашкови відобрати оруже з яким він не вміє обходитись як треба, пан Юрашек стрілив до них і поранив пятьох селян. Коли то вже пяним і непяним свиням відберуть зброю.

НЕБУВАЛА НЕДОСТАЧА ОВОЧІВ. В наслідок цього, що останньої зими вимерзло 12 і пів міліона овочевих дерев — є тепер страшна недостача овочів на ринку і через те они дуже дорогі. Богато склепів, що торгують овочами, — банкротує

ЩЕ ОДИН ЦАРЕВИЧ. Недавно перейшов большевицько-польську границю якийсь пройдисвіт, який, арештований граничною сторожею заявив, що є сином царя Миколая II. і що хоче поїхати до Лондону, щоби забрати там позістале майно своєї рідні. Суд присудив „царевичеві“ за нелеґальний перехід границі 3-тижні тюрми. Натомість від закиду за сфалшовання документів був увільнений, бо не можна було доказати йому, що безправно уживає імени Алексія Романова.

ВІЙНА ГАДЮК. Після останнього сильного землетрусу в Персії, показалось цікаве явище. Із щілин у землі що потворилися від землетрусу, почали вилазити тисячами гадюки двох ріжних родів. Гадюки почали між собою завзяту боротьбу. Сильніщі пожирали слабших з такою жадобою, що багато з них подусилось, бо не могли проковтнути своїх ворогів.

З ПРИРОДИ.

Життя рослин. — Існують у всіх народів перекази про те, що рослини, дерева і квіті мають душу. Довший час не признавала наука такої думки, а навіть не признавала за рослинами такого життя, яким живуть звірята. Та поволи, крок за кроком наука відступала від такого осуду рослин, та прийшла до пересвідчення на підставі дослідів, що рослини мають чуття, що вони живуть, терплять, радуються, а навіть думають. Є на приклад цьвіти, що дуже боятьсялюдини і звірів. Вони як лиш почують, що хтось до них збилижається, затулюють свої чаші і моментально вянуть. Коли від них відійти назад оживають та розтулюють чаші. Життям рослин занявся в останніх часах індуський учений Бозе і написав великy книжку, в якій доказує, що рослини мають пульс, а навіть щось в роді серця, а в гонах і вітках рослин є тканини, що працюють так, як нерви в людському тілі.

Веселий кутик.

Суддя Москаль і свідок Українець.

(Як Українець і Москаль порозумівалися при помочі „одного руского язика“ і до чого вони договорилися).

Суддя (до селянина). Разскажітє, как у вас укралі коня?

Селянин. У мене коня з роду не було.

Суддя. Что ви разсказиваєте? Ведь укралі-же у вас лошадь.

Сел. Еге, лошадь... кобилу значить.

Суддя. Так что же ви путаєте, сбіваєте*); і нє било, і укралі...

Сел. Не путав я її і не збивав він пута, злодій ніби-то: лишилось у стайні.

Суддя. (нетерпляче). Да нє то! Что же ви ґоворітє: нє било коня у вас — і укралі? . . . Кто вас разберьот?

Сел. Та-ж і не було коня: кобилу вкрали.

Суддя. Тьфу! Нє всьо лі равно: конь, кобила?

Сел. (усьміхається). Де-ж воно „все равно?“ Що кінь, то не кобила.

Суддя (сердито). Ну, кобила — так кобила. Скорее дєло било би, єслі би ви нє путалі...

Сел. Тим то й діло лихе, що не путав я. А путо залізне, добре.

Суддя. Ну, хорошо уж, будет. Ви вот разскажітє, как вор к вам забрался?

Сел. Хіба я бачив?

Суддя. Ворота у вас заперти білі?

Сел. Заперті. Мабуть переліз через тин та фірточку відчинив і фірткою-ж вийшов.

Суддя. Чєм? Как?

Сел. Фірткою. Фірточка, ніби-то по нашому.

Суддя. Форткою? Да что ви разсказиваєте? Ну, разве может человек через форточку войті, да єщо лошадь вивесті? Да ви посмотріте (показує на кватирку у вікні): можно сюда пройті і лошадь вивесті?

Сел. (здивований). Вікном, ніби-то? Кватиркою?

Суддя. Да нє „вокном“, а форточкою. Что ви єрунду разсказиваєте? Разве у вас в воротах форточка єсть?

Сел. Еге ж єсть, фіртка, дверцята ніби-то.

Суддя. Так ето калітка,**) значіт? Вор вошол в калітку?

Сел. (усміхається). У калитку? (Здвигає плечима). Звиніть, може я не розібрав до-ладу: калитку він у мене не вкрав.

Суддя. Да нє украл, а влез в калітку!

Сел. Як же людина може у калитку влізти?... (добуває з кишені калитку). Ось вона. Хіба-ж сюди влізе людина?...

Суддя. Так ето у вас калітка? Ага! Ну, харошо. Ну, пускай будет по вашему. Так он влез через фортку. Дальше что?

Сел. Вліз, стайню, відчинив...

Суддя. Ставню?***)

Сел. Стайню, конюшню значить. Забрав шсапу, тай вивів її.

Суддя. Постойтє, что ви разсказиваєте?... Какой шкап?****) Разве у вас шкап в конюшнє.

Сел. А то-ж де? Звичайно в конюшні.

Суддя. Хоть убей — нічего нє разберу! Ілі ви такой безтолковий человєк, ілі нарочно єрунду нєсьотє... Какой тут шкап? К-чему ви єго приплелі?

Сел. Не приплітав. Так, за оброть до жолоба привязав.

Суддя. За что? Как?

Сел. За оброть привязав шкапу до жолоба.

Суддя. Нічево нє панімаю! Что за язик какой то?... Какоє ето слово ви употребілі?

Сел. Звиніть, ваше благородіє, бо, як я чоловік простий, неписьменний, то ніяк не розберу, що ви зволите питать...

*) По нашому: крутите. **) По московськи „калітка“ — значить фіртка. ***) Ставня по московськи значить по нашому деревляні віконці. ****) Шкап по моск. значить шафа.

НОВІ КНИЖКИ.

Автори й видавництва, які бажають рецензії, зволять прислати два примірники даної книжки.

На беріжку одної книжочки.

Др. К. Трильовський — **„Боротьба Італійців за свободу та соборність“**, вид. „Ряст“ в Коломиї.

На мою думку лише така книжка є добра і пожиточна, яку читачі вміють читати і розуміють її. Вміти прочитати книжку, то не те саме, що знати азбуку і склади, розуміти мову книжки. Треба вміти вдуматися в її зміст та духа, вміти знайти паралелю між змістом книжки а тим, що нас тепер окружає, вміти витягти зі змісту книжки науку для себе і свого народа.

Бо нераз доводиться авторові написати книжку, чи хочби статтю так, щоб читач більше вичитав „між стрічками“, як в самому тексті.

Особливо нам, народові поневоленому доводиться часто з оглядів цензурних неможливість висказати свою думку ясно, і треба забігати в царину алеґорій, паралельок, треба замість тих фактів, які у нас діються розказати про аналоґічні факти, які діялись колись в „десятом царстві та государстві“. Нераз доводиться скомпонувати казочку про звірів, про чемного Микольця, і дурного Івася, котрий відтак виявив себе мудріщим від мудрих.

До таких книжок належить безперечно зацитована книжка Дра К. Трильовського. Можна авторові закинути, що невластиво поставив чуже мотто на книжці, котрого мало хто з читачів розуміє. До цієї книжки підходилоб краще і доцільніще наша пословиця кожному зрозуміла: „Бери Петре на розум“. Боротьба італійців за свободу і соборність, це великий зміст, велика наука для тих усіх поневолених народів, котрі переживають під сю пору те, що переживали італійці перед соткою літ. Колись Італія володіла над усім світом, а опинилася згодом у тому, що не лиш втратила свою самостійність, але була пошматована на куски поміж ріжних володарів-самодержавців, котрі використували її для себе.

Праця італійських патріотів над освободженням зачалася 1820 р. і неминуло і сотки років, як Італія стала великою державою, зєдинена і самостійна.

Коли зайде розмова про нашу теперішню долю, то не оден малодух подумає собі: „у нас такого не може статися, бо у нас забогато завелось хруніства, зрадників, байдужних і т. і.“

Це правда, та непопадати нам ізза того в зневіру. Хруні, зрадники і инше таке хабуззя були в кожному народі в важких хвилях упадку і пригноблення. Такі яркі зразки національної зради, провокації, хрунівства, падлюцтва, знаходимо і у італійців, таке траплялося й у карних здисциплінованих німців зараз по війні, коли у Версалю під батутою Клємансо і Фоша проспівано німецькому народові вічную память. А що вийшло? Італія перворядна держава, а у німців усі забігають ласки, і вони незадовго стануть диктувати світові свою волю.

Безумовно, що автор книжки мав на меті сказати свому народові: „Бери Петре на розум, дивись, як робили другі народи добуваючи собі свободи і соборности“.

Книжочка варта того, щоб її масово поширювати. — *ач.*

Др. Іван Крипякевич: КОРОТКА ІСТОРІЯ ЗБОРОВА ДО ПОЧАТКУ XIX. В. Накл. вид. “Неділя„. Львів 1929, ст. 24. — Ця книжочка є одної з серії „Наш Рідний Край“ і подає перегляд історії старинного міста Зборова. Це вже пятий випуск цеї серії, але які моноґрафії вже появились, нам не звісно. книжочка інтересна, а ще булаб інтереснійщою. Якби була ілюстрована знимками міста Зборова.

Надіслане.

Учасники 20-літнього поматурального зїзду з укр. ґімн. в Перемишлі з р. 1909 зложили на народні цили 467 зол.; з того на Р. Школу 150 зол., на фонд вдів і сиріт по жовнірах УГА і на Шк. Поміч ґімн. молоді 150 зол.

Купець-кавалер, 28 літ пізнає панну в тім-же віці, в цили матримоніяльній, яка допоможе йому до відкриття торговлі. Неанонімові зголошення враз з фотоґрафією слати до Адміністрації „Укр. Голосу“ пі „купець“.

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко.

З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.